

# TORONTAI

A BÁNSÁG MAGYAR POLITIKAI NAPILAPJA

KEDD, 1929 ÁPRILIS 23

FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. MARA JENŐ

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Veliki  
Beckerek, Obiljtyeva ucca 1. Telefon: 281 és 21

58. ÉVFOLYAM, 94. SZÁM

Előfizetési árak: évente 300, félévre 150, negyed-  
évre 75, havonta 25 dinár. Megjelenik délelőtt

A minisztertanács tegnap értekezletet tartott Zsivkovity tábornok, miniszterelnök elnöklése alatt, amelyen reszortkérdéseket vitáltak meg.

A legfelsőbb törvényhozó tanács tegnap este ülésezett. Megvitatták és elfogadták az alkalmakkal a lakástörvényt módosító törvényt. A mai ülésen pedig a külkereskedelem fejlesztéséről szóló törvényt fogják megvitatni.

Bécsből jelentik, hogy a kormányválság megoldása Ender jelölt feleségének súlyos betegsége miatt, továbbra is kitörlődik. Tegnap szó esett már róla, hogy az esetben, ha Ender feleségének állapota nem javul, fenttartható-e Ender jelölése.

Nápolyból jelentik, hogy ma kezdik meg ott a nemzetközi vasúti konferenciát, amelyen azzal a tervvel foglalkoznak, hogy az európai országok tarifáját egységesíteni akarják.

Debrecenből jelentik, hogy Ady Endre édesapja a romániai Érmindszenten 78 éves korában tegnap meghalt.

Linzből jelentik, hogy Enz közszegben Zeiner építész agyonlötötte az anyósát, majd súlyosan megsebesítette a feleségét. A gyilkosságot családi viszály idézte elő.

Európában naponként ezer öngyilkosságot követnek el. A mult hó legérdekesebb két esete: egy 90 éves párizsi öngyilkosjelölt, aki szerelmi bánatában kereste a halált és egy 6 éves moszkvai fiú, aki életuntás miatt dobta el magát az éle-

Newyorkból jelentik, hogy Arkanzas államban tegnap borzalmas tornádó pusztított, amely igen sok házat súlyosan megrongált és halomra döntött. Az elemi katasztrófának tizenhét emberáldozata van.

## TŐZSDE

Április 22.

MA 100 DINÁR:

Budapesten . . . . .	10 — pengő
Zürichben . . . . .	9 13 sv. frank
Berlinben . . . . .	7 37 ar. márka
Bécsben . . . . .	12 43 silling
Triestben . . . . .	33 58 lira
Prágában . . . . .	58 82 cseh kor.
Newyorkban . . . . .	1 70 dollár
Bukarestben . . . . .	297 — leu

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE.

Magyar Hitel 78, Olasz Bank 71, Nemzeti Bank 230, Pesti Hazai 201, Ganz-Danubius 112, Ganz-Villamos 81, Nasici 169, Délcukor 102.50.

### Letica dr., a pénzügyminiszter helyettese, Beckerekre érkezik.

Beograd, apr. 23.

Letica dr. pénzügyminiszteri helyettes tegnap Szubotícán és Szomborban járt Bugarszki pénzügyi felügyelő kíséretében, ahol hivatalvizsgálatot tartottak. Délután Novi-

szádon járt Letica dr., ahol az oblaszt pénzügyigazgatóságát vizsgálta felül.

A pénzügyminiszter helyettese Noviszádról Beckerekre érkezik hivatalvizsgálatra.

### A Risztovity elleni gyilkosság főtárgyalását tegnap kezdték meg Zágrebben.

Zágreb, apr. 23.

Tegnap délelőtti kezdtek meg óriási érdeklődés mellett a beográdi Jedinstvo volt szerkesztőjét, Risztovity Vladimir meggyilkolásának a bűnyűjét.

Risztovityot, mint ismeretes, Susics Joszif gyilkolta meg. Az ügyészség Susics ellen előre megfontoltan elkövetett gyilkosság miatt emelt vádat és az államvédel-

mi törvény 12-ik szakasza alapján halálbüntetés kimondását kéri.

Susics az elnök kérdésére kijelentette, hogy a törvény szerint bűnösnek érzi magát, de nem olyan mértékben, mint ahogyan vádolják. Risztovity cikkei felháborították, mert Pribicevity és Radics meggyilkolására izgatott.

A tárgyalás két napig fog eltaratani, minthogy husz tanu van ebben az ügyben beidézve.

### Pávelity, a Frank-párt vezére, Szófiában konspirál a baloldali elemekkel.

Szófia, apr. 23.

Dr. Pávelity Ante, a Frank-párt vezére, néhány nap óta Szófiában tartózkodik, ahol állítólag az extrém elemekkel folytat megbeszéléseket. Pávelity Ante dr., mint emléke-

zetes, Bécsbe emigrált, ahonnan most néhány hónappal ezelőtt Szófiába ment. Szófiában, a Politika jelentése szerint, tegnap nyilatkozott Pávelity hírlapírók előtt a jugoszláv állapotokról és kijelentette, hogy ő

## Egészségügyi otthon létesül Beckerekben.

Tizenötezer dinár munkanélküli segély. — A főispán a városi közgyűlésen. Az ügyészi állás sorsa. — Nagyobb tisztaságot követelt egy városatyá.

Beckerek, apr. 23.

Beckerek város képviselőtestülete hétfőn délután három órakor rendes közgyűlést tartott a vármegyeháza nagytermében Sztefánovity Nikola polgármester elnöklése alatt, amelyen csaknem teljes számban jelentek meg a képviselőtestületi tagok.

Sztefánovity polgármester megnyitó szavai után Stern Lázár dr., Kosztity Petár és Momirszki Milivoj városi képviselőtestületi tagok letették a hűségüket, majd áttértek Ófelsége kabinetirodája, a miniszterelnökség és a főispáni hivatal átiratának felolvasására, amelyben az alakuló közgyűlés hódoló, illetve üdvözlőtáviratáért köszönetet mondanak.

A felettes hatóságok különféle jóváhagyó határozatainak tudomásul vétele után

hosszabb vita keletkezett az egészségügyi otthon megszervezése körül.

A beckereki dispenzáreket és a különböző egészségügyi intézményeket az agrárreformhivatalnak a zárdával szembeni épületében kívánják elhelyezni, amelyet a vár-

megeyi nyugdíjalap évi 50.000 dinárért hajlandó tíz évre bérbeadni. Az egészségügyi minisztérium a bérösszeghez 14.000 dinárral járul hozzá és így a város által fizetendő évi bér 36.000 dinár.

Krizsanov Pája nyug. városi főszámvévo az egészségügyi otthon céljaira a volt zsidóiskola, vagy a tűzoltóaktanya melletti vámház épületének megfelelő átalakítását és felhasználását javasolta, mert nézete szerint, ezért a bérösszegért építkezni is lehetne és ezzel a munkanélküliségen is enyhítenének.

Sztajity Jován dr. városi főorvos válaszolt a felszólalónak és kijelentette többek között, hogy egy 40 helyiséget magában foglaló épület építése nagy tőkét igényelne, másrészt pedig az agrárreform épületét az egészségügyi minisztérium már átvizsgálta és rendeltetésének — a vízvezeték és központi fűtés bevezetése után, amelyet a minisztérium saját költségén végeztet el — megfelelőnek találta. Kérte, hogy tegyék lehetővé az egészségügyi otthon megnyitását, amelynek Beckerek város lakossága csak hasznát fogja látni. Hasonló értelemben szólalt fel

a maga részéről a horvátok teljes politikai függetlenségét követeli.

A Pravda ezzel kapcsolatban azt jelenti, hogy a külügyminisztérium mozgalmat indít arra, hogy a jövőben lehetetlenné tegye az ilyen akciókat.

Pávelity ellen valószínűleg hazaárusulási pert fognak indítani.

### Nagy küldöttségjárás a fővárosban.

Beograd, apr. 23.

A fővárosban tegnap a küldöttségjárás napja volt. Három nagy küldöttség is járt az egyes minisztériumokban, hogy kérelmeinek kedvező elintéztést sürgessen ki, vagy informálja a minisztert kérelmük jogos voltáról.

A fakultásos képzettségű tisztviselők küldöttsége dr. Kriezs Milán adófelügyelő vezetésével járt dr. Svrjluga pénzügyminiszternél. Arra kérték a minisztert, hogy a tisztviselők minősítésénél vegyék figyelembe a fakultásos képzettségű tisztviselők helyzetét.

Franges dr. földmivelésügyi miniszter a cukorgyarak kartelljének és a répatermelők szövetségének a delegátusait fogadta, hogy meg egyezést teremtsen közöttük a répa átvevési árát illetőleg.

A zágrebi lakók szövetségének a küldöttsége pedig dr. Drinkovity szociálpolitikai minisztert kereste föl, akivel közölték a lakáskérdés rendezésére vonatkozó kérelmüket.

Rákity Lázár is. A közgyűlés végül is elhatározta, hogy

az egészségügyi otthon céljaira megsavazza a 36.000 dinár évi bért.

A képviselőtestület ezután a munkanélküliek segélyezési ügyével foglalkozott és több felszólalás után úgy határozott, hogy a városi tanács 50.000 dinárról szóló határozatával szemben

15.000 dinárt szavaz meg a munkanélküli segélyek céljaira.

Az ideiglenes napidíjasok fizetésére a közgyűlés 360.000 dinárt, különféle egészségügyi kiadásokra 71.200 dinárt, a Béga-part jókarbantartására 80.000 dinárt, a szerb hadsereg Beckerekre való bevonulásának megünneplésére 30.000 dinárt, kulturális szükségletekre 25.000 dinárt, kegydíjakra 160.000 dinárt, a szegények gyógyszerre 50.000 dinár kiadási előirányzatot vettek fel a költségvetésbe.

Ez utóbbi pontnál dr. Kovácsévity Dusan járási orvos szólalt fel, aki kifogásolta, hogy a város kevés gondot fordít a köztisztaságra és hogy

az állomás előtt és a tüdőbeteg-dispenzáir körül szemétdombok emelkednek

és nyáron előbb söpörnek és azután locsolnak és a Fischer-uszoda előtt lovakat fürdetnek. Kovácsvity fel-szólására dr. Dimitrijevitj Tihomir rendőrfőkapitány választott, aki elmondotta, hogy a köztisztaság fentartására nagy súlyt helyez és hogy nem lehetett ideális állapotokat teremteni, annak az oka az, hogy

nincsenek megfelelő anyagi eszközök.

Tessék megfelelő fedezetről gondoskodni — mondotta a főkapitány — és én biztosítom a t. közgyűlést, hogy a közönségnek nem lesz oka panasza.

Árvízvédelmi célokra ezután 50 ezer dinárt szavazott meg a közgyűlés és elfogadta a városi villanytelep 1929. évi költségvetését. A tisztviselői beosztásokról szóló javaslatot már az állandó választmány levette a napirendről és így azok nem is kerültek a közgyűlés elé.

Gresity Pája dr. városi főügyész lemondásával foglalkozott a képviselőtestület és azt el is fogadta azaz, hogy továbbra is ő fogja ellátni a főügyészi teendőket és ügyvédi díjazása iránti számláját tizenöt naponként fogja benyújtani a városi tanácsnak. A nyugdíj nélküli ügyészi állás szervezése iránti kérelmének tárgyalását a közgyűlés elhalasztotta addigra, amíg az ügyvédi törvény végrehajtási utasítása meg nem jelenik.

## Közel 32.000 lakosa van Becskereknek.

Megkezdte működését a rendőrségi bejelentőhivatal.

Becskerek, ápr. 23.

Dimitrijevitj Tihomir dr. rendőrfőkapitány tegnapi megvalósította a rendőrség évtizedes álmát:

a rendőri bejelentőhivatal megkezdheti a rendszeres működését.

Elkészültek az összeírásról, a padlásról lehozott és évek óta ott heverő nyomtatványok kitöltve a helyükön vannak, percek alatt meg lehet állapítani bármelyik becskereki lakos pontos címét, személyi és családi adatait és ezzel a közbiztonsági szolgálat egy újabb fontos szervvel bővült. Néhány hónapja nyílt meg a daktiloszkópia és a fényképezési osztály és most a bejelentőhivatal megszervezésével a főkapitány a becskereki rendőrséget a noviszádi és a beográdi rendőrség szintjére emelte.

A bejelentőhivatal megszervezésénél a főkapitánynak nagy segítségére volt Makszimovity Nikola rendőralkapitány, a bejelentőhivatal főnöke, aki az új osztály további vezetését intézi és aki a főkapitány utasítására Beograd városával párhuzamosan

a népszámlálást is megejtette,

mert hisz az adatok egybegyűjtésével pontosan megállapíthatja Becskerek lakóinak a számát is. Az érdekes és pontos statisztika szerint

Becskereken a vasárnapi napon 31.963 lakos lakott,

ami az 1920. évi helyzettel szemben, amikor is az állami statisztika Becskereket 26.000 lélekszámmal tüntette fel, jelentős szaporodást mutat. Még érdekesebb a kimutatás az

Berberszki Gyurica nyug. polgármester kérvényt adott be az építészeti minisztériumhoz és vámszedési engedélyt kért a vágóhidnál emelendő közlekedési hidra, amelyet a jelenleg már álló gyalogjáró hid mellé kíván építeni. A minisztérium a város véleményét kérte erre nézve és a közgyűlés úgy határozott, hogy az építészeti minisztériumtól a tervek előzetes bemutatását kéri és csak azután teszi meg javaslatát.

Sztefanovity polgármester ezután negyedórára felfüggesztette a közgyűlést, mely idő alatt

megjelent a teremben dr. Baitity Vílkó főispán,

aki a polgármester üdvözlő beszédére adott rövid válasza után barátságosan kezét fogott a városi képviselőtestületi tagokkal és több városatyával rövid beszélgetésbe is elegyedett.

A főispáni látogatás után folytatták a közgyűlést, amelynek napirendjén már csak egy fontosabb pont volt, Alekszity Bogoljub volt polgármester nyugdíjügye. Az állandó választmány háborus szolgálati éveinek kétszeres beszámítását javasolta, viszont Vladiv Milorád főszámvevő indítványában a háborus évek egyszerű számítását javasolta. Jaksity Zsárkó dr. hosszabb beszédében ismertette Alekszity multját és kijelentette, hogy nem méltó arra, hogy nyugdíjat kapjon. A közgyűlés Vladiv indítványát fogadta el és a különböző segélykérvények letárgyalásával a képviselőtestületi ülés véget is ért.

akik közül 80 férfi és 68 nő. Sorrendben a bolgárok következnek, kiknek száma 139 (87 férfi és 52 nő).

A többi nemzetiségiek száma így oszlik meg: Török 29 férfi, 16 nő, összesen 45. Lengyel 7 férfi és 8 nő, összesen 15. Olasz 5 férfi és 6 nő, összesen 11. Bunyevác 3 férfi és 5 nő, összesen 8. Görög 3 férfi és 3 nő, összesen 6. Ausztriai német 1 férfi és 2 nő, összesen 3. Francia 1 nő.

Dimitrijevitj dr. rendőrfőkapitány,

## Benes cseh külügyminiszter benyújtotta lemondását.

Prága, ápr. 23.

A Vecserni Liszt jelenti, hogy Benes külügyminiszter fölkereste tegnap a Karlsbadban időző Udrszal miniszterelnököt és benyújtotta lemondását.

a bejelentőhivatal megnyitásával kapcsolatosan kijelentette, hogy nagy súlyt fog helyezni a nyilvántartások állandó kiegészítésére és pontosságára és több ízben ellenőrzést fog gyakorolni, amely főleg arra terjed ki, hogy megállapítsa, bejelentették-e a lakhelyváltozásokat. Ezért a főkapitány ezután is figyelmezteti a lakosságot, hogy minden lakhely változást azonnal jelentsen be a bejelentőhivatalban.

Benes lemondását azzal motiválta, hogy az agrárpárt részéről ellene megindult hajszja lehetetlenné teszi a helyzetét.

A miniszterelnök egyelőre nem fogadta el Benes lemondását.

## Egy sajtópör tárgyalásánál dr. Parvanj Andrija alügyész kizárását kérte a védő,

mert véleménye szerint, az alügyész ellenséggel viseltetik a sajtóval szemben.

Becskerek, ápr. 23.

A becskereki törvénytörvényesek büntető tanácsa hétfőn délelőtt ismét sajtópört tárgyalta. A vádlottak padján ezúttal László B. Jenő a „Tükör” című heti riportújság szerkesztője ült, aki ellen osztály elleni izgatás címén emelt vádat az ügyészség, a Tükör egyik régebbi számában megjelent „Munkaidő emelés vagy jobb munkakihasználat” című cikke miatt, amelyben a nyolc órai munkaidő mellett foglalt állást.

László B. Jenő, a személyi adatok felvételénél, az elnök kérdésére kijelentette, hogy büntetve volt két ízben párbaj vétség miatt, de ennek ma már 22 esztendeje.

Mielőtt a védekezésére áttérhetett volna, védője, dr. Ankity Bózsa indítványt terjesztett elő, amelyben Parvanj Andrija dr. alügyésznek a tárgyalásról való kizárását és más ügyész delegálását kérte.

Ankity dr., Parvanjnak az újságírókkal szemben tanusított különös ellenszenvét hozta fel indokolásul és a „Tükör” eddigi elkobzásait törvénytelennek mondotta.

Elnök közbeveti: 104 §. (Tisztviselőszétség. A szerk.)

... Egy másik sajtópör miatt a „Torontál”-nál elrendelt házkutatást ugyancsak törvénytelennek nyilvánította és kijelentette, hogy Parvanj sem a szerb, de még a magyar nyelvet sem bírja megfelelő mértékben, amire a legjobb példa, hogy egy ízben a magyar „mozgalom” szót forradalmi megmozdulásnak fordította le. Mindezen okoknál fogva elfogultsági indítvány tett és kérte Parvanj Andrijának a tárgyalásról való kizárását.

Parvanj Andrija dr. alügyész rövid megjegyzést fűzött az indítványhoz és Kelemen János hírlapíró kihallgatását kérte arra nézve, hogy

a sajtópörök megindításánál mindenkor sajnálkozását fejezte ki előtte

és így nem viseltetik ellenséges indulattal az újságírókkal szemben, ami pedig a Torontál-nál eirendelt házkutatást illeti, rendelkezését a vizsgálóbíró tévesen értelmezte és így

a házkutatási tévedésből akarták megtartani.

A bíróság rövid tanácskozás után úgy határozott, hogy a tárgyalásról felvett iratokat továbbítja az ügyészségnek további határozathozatal végett és a tárgyalást elnapolta.

**Ha Beogradba jön,**  
legjobban ajánlható a

# Ruski Car

étterem és kávéház  
**Knez Mihajlova 7.**  
Elsőrendű konyha, figyelmes kiszolgálás, polgári árak.  
Minden este 10 órai kezdettel a szuterénben  
**„ELDORADO VARIÉTÉ”**  
elsőrangú attrakciókkal.  
Tulajdonos: Rác Lajos.

**Üzletáthelyezés!**

Tisztelettel értesítem egy a helybeli, mint a vidéki n. é. közönséget, hogy Veliki Becskereken, a pénzügyi palotában 28 év óta fennálló kekmefestő és vegytisztító üzletemet 1929 május 1-től áthelyezem saját házámba,

**Miletityeva ucca 27. szám**  
alá, ahol úgy mint eddig, elvállalok mindennemű kekmefestést, vegytisztítást, fehérenmúmosást és vasalást a legszolidabb árak mellett.

A t. közönség további szíves pártfogását kérve, vagyok tisztelettel

**Özv. PIERRE JÁNOSNÉ**  
kekmefestő, vegytisztító, fehérenmúmosó és vasaló intézete.

632

Április 23. keddi Rk. és Prot.: Béla  
 Gk.: Terent. Zsidó Nizan 13. Napkelte  
 4 56, napnyugta 19'02. A nap hossza  
 14 06 óra. Az év végéig még 252 nap.

# A MAI NAP HIREI

A meteorológiai intézet jelenti: Száraz  
 idő várható, sok helyt éjjeli fagygal.  
 Délnyugaton a csapadék sem kizárt dolog  
 00000000000000000000000000000000

**Kinevezés.** A főispán tegnap kelt határozatával Kikinda polgármesterevé Gránity Vojisláv eddigi polgármestert nevezte ki.

**Putnik Emil** — a kikindai főkapitányi hivatal vezetője. A főispán S/1631. számú határozatával felmentette állásától Pécity Milán eddigi kikindai rendőrkapitányt és helyébe a rendőrkapitányi teendők ideiglenes ellátásával Putnik Emil becskerekai rendőrkapitányt bizta meg. Putnik Emil ideiglenesen van megbízva a kikindai főkapitányi hivatal vezetésével és továbbra is a becskerekai rendőrség státusához tartozik. A hivatalátadást ma délután végzi Kovásevity Boriszláv főispáni titkár. Putnik Emil kinevezése Becskerekben osztatlan örömet kelt, mert a kitüntető megbízás érdemes, törekvő, közszeretben álló tisztviselőt ért.

**Willy Frits és Harry Halm** együttese ma először az „Orient“-ben.

**Eliogott vagoniosztogatók.** A szárcsai csendőrség letartóztatta Lapadat John, Ognyan Tanaszie, Folián John, Lapadat Péter és Andrin Zsivojin szárcsai főmivéseket, akik a múlt év májusában az orlováji vasúti állomáson feltörték egy vasúti kocsit és abból nagymennyiségű tengerit loptak el. A letartóztatott földmivéseket beszállították a becskerekai ügyészségre, ahol Maszlovszki Vladimir vizsgálóbíró ma kezdi meg a kihallgatásukat.

**Willy Frits és Harry Halm** együttese ma először az „Orient“-ben.

**Akinek hivatása végzésében** pontosságra van szüksége, jóljáró, pontos zsebszámológépet, ébresztőórát és falórát a legolcsóbban csakis **Baaden Hugó** óras- és ékszerésznél szerezhet be, Alekszandrova (Fő) uccán.

**Szenvedő nőknél** a természetes „Ferenc József“ keserűvíz könnyű, erőlködés nélkül való belkiürülést idéz elő és ezáltal sok esetben rendkívül jótékony hatással van a beteg szervekre. A női betegségekre vonatkozó tudományos irodalom több megalkotója írja, hogy a **Ferenc József** víz kitűnő hatásáról a saját kísérletei alapján is alkalma volt meggyőződést szerezni. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

## Budapesti terménýtőzsde.

Április 22-iki zárlat.

Áru	májusi	24 81 (24 91)
	októberi	23 22 (26 16)
Tengeri	májusi	26 81 (27 05)
	juliusi	27 33 (27 51)

Irányzat egyenetlen.

## Csikágói terménýtőzsde.

Április 22-iki zárlat.

Áru	májusi	113 <sup>5</sup> / <sub>8</sub> (117 <sup>1</sup> / <sub>8</sub> )
	juliusi	117 <sup>5</sup> / <sub>8</sub> (121—)
	szeptemberi	120 <sup>1</sup> / <sub>4</sub> (123 <sup>3</sup> / <sub>4</sub> )
Tengeri	májusi	90 <sup>1</sup> / <sub>8</sub> (91 <sup>5</sup> / <sub>8</sub> )
	juliusi	93 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> (95 <sup>1</sup> / <sub>8</sub> )
	szeptemberi	94 <sup>5</sup> / <sub>8</sub> (96 <sup>1</sup> / <sub>8</sub> )

Irányzat búzában csendes.

**Lazsecsnikov festőművész** tárlata. A volt agrárreform helyiségében megnyitott vasárnap Lazsecsnikov, a Becskerekben jól ismert orosz akadémiai festő tárlata. Mintegy száz képét állította ki, nagyrészt tájképeket és csendéleteket. Lazsecsnikovot nem kell felfedeznünk. A régi festői iskolához tartozik annak minden előnyeivel. Képei nyugodt, elmélyedő embert mutatnak, aki a formatökélyre törekszik anélkül, hogy színzsonglór lenne. A képkiállítással együtt az orosz nőegylet néhány kézmunkát is kiállított, ahol igazán nagy érdeklődésre tarthatnak számot a jellembabák.

**MEGÉRKEZTEK a legújabb tavaszi női és férfi BALLY-cipők. LIPTAY DEZSŐ cipőáruháza.**

## Hogyan lehet a rossz székelésen segíteni?

Rendkívül egyszerű és könnyű módon. Száz ember közül kilencven rossz székelésben, gyomorsavtúltengésben, felvívódásban szenved. Ezek mind azonnal megszabadulnak fájdalomtól, ha minden étkezés után egy kis kanál **MAGNA**-port vesznek be egy fél pohár vízben feloldva. A **MAGNA** por azonnal leköti a gyomorsavat, elejét veszi a táplálék felbomlásának és a gázok fejlődésének, enyhíthető hat a gyomorfal belső hártájára és fájdalom nélkül rendezkedez az emésztést. Vegyen még ma egy csomag **MAGNA**-port a legközelebbi gyógyszerárban, vegyen be abból a használati utasítás szerint és emésztése jó lesz tőle.

Kapható minden gyógyszerárban és drogériában, egy kis csomag pontos használati utasítással 4 dinár. 637

**Wehner Marianne** nőidivat-szalonját a Cara Dusana uccából **Veresmartijeva** uccán 3. szám alá helyezte át.

**Willy Frits és Harry Halm** együttese ma először az „Orient“-ben.

**Cipő és cipő között különbség van! Vilim Herzfeldnél kell vásárolni.**

**Peszach.** Szerdán este kezdődik a zsidók szabadságünnepa, a Peszach, istentisztelet **szerdán este fél 7, csütörtök délelőtt fél tíz, csütörtök este háromnegyed 7 és péntek délelőtt tíz órakor** kezdődik. Csütörtök délelőtt hitszónoklat is lesz. — Szerdán délután háromnegyed hat órai kezdettel Büchler Hugó tanító az elemi iskolai tanulóknak **gyermekszédert** ad a Chevraház nagytermében, amelyre az érdeklődőket szívesen látja. — Hazkara-neveket az ünnep utolsó napjára már most lehet előjegyezni az irodában.

**Willy Frits és Harry Halm** együttese ma először az „Orient“-ben.

A felvilágosodott unokák, épp úgy tudják, mint a nagymama, hogy **legszébb, legjobb és legolcsóbb cipő a**



# Rádiósok!

613



Megszereztük a legtökéletesebb „ELTZ“ rádiók képviselőjét a Vajdaság részére.

A mintakészülékek megérkeztek. / **Árnyékolt 6-csöves, univerzális „RADIONE“**, vevőkészülék 12—3500 hullámhosszra. / Az osztrák rádiótechnika mesterműve! **Európa és Amerika** vétel kis keretantennával, hangszóróval. / **Eredeti 4 csöves „REINARTZ“** készülékek. Tökéletes szelektivitás. / **3 csöves „REINARTZ“** erős áramú készülékek. / „Eltz“-féle anód és akumultórpótlók. **TUNGSRAM-STANDARD** készülékek ismét raktáron.

**VOLTA Rt.**  
**Veliki Becskerek.**

## Megdölt a mérgezés vádja.

**Természetes halállal halt meg a Narodna banka volt szolgáinak leánykaja.**

Becskerek, ápr. 23.

A múlt év őszén szenzációs ügyben folytatott nyomozást a becskerekai rendőrség: **Kosztity Nikola**, a Narodna banka becskerekai igazgatója feljelentést tett ismeretlen tettesek ellen, hogy őt megmérgezték és

olyan mérget kevertek az ételébe, amitől testsúlyából napról-napra vesztit.

A gondos orvosi ápolás dacára valóban hónapokig betegeskedett a bankigazgató és csak legutóbb javult az egészségi állapota. A rendőri nyomozás a mérgezésért **Markov Velinkát, Kosztity Nikola** szakácsnőjét és férjét **Markov Obrádot**, a Narodna banka volt szolgáját vette gyanuba, akik a rendőrség feltevése szerint szolgálatukból való elbocsájtásuk miatt bosszúból szánhatták rá magukat arra, hogy bünsön uton teszik el láb alól a bankigazgatót. **Markov Obrádot** és **Markov Velinkát** le is tartóztatták és a házaspár napokig vizsgálati fogságban volt, míg aztán a vádtanács szabadlábra nem helyezte őket.

A **Kosztity** esettel párhuzamosan még egy mérgezési ügyben folytatták le ellenük a vizsgálatot. A nyomozás során ugyanis

az a gyanu merült fel, hogy **Markovék**, az asszony első urától,

**Veszkov Sztankótól** való leánygyermeküket is megmérgezték.

A bünygyi hatóságok feltevése szerint **Veszkov Emiliát** még a háboru előtt arzénal mérgezték meg és az ügyészség a nyomozó közegek jelentése alapján el is rendelte **Veszkov Emília** holttestének exhumálását. Az exhumálást annak rendje és módja szerint a jársatomityi temetőben el is végezték és a halott csontjaiból több darabot beküldöttek vegyvizsgálás végett a becskerekai vegytani intézetnek, amelynek jelentése tegnap érkezett vissza a becskerekai törvényszékhez. A jelentés szerint

**Veszkov Emília** csontjaiban olyan kis mennyiségben találtak arzént, hogy mérgezés esete ki van zárva.

A negatív eredmény alapján **Mrkusity Joszif dr.**, **Markovék** védője beadványt intézett a becskerekai ügyészséghez, amelyben a jelenleg a jársatomityi elmeorvóintézetben szolgái teendőket végző házaspár ellen

a további eljárás beszüntetését kéri.

Hasonlóképpen az eljárás megszüntetését kívánja **Kosztity** esetében is, amelyben — véleménye szerint — nem merültek fel a gyanúsítottak ellen semmiféle bizonyítékok.

# ALTERNO

A legjobb gramofón márkák  
 A legújabb slágerlemezek részletfizetésre

**O. R. I. E. N. T B. I. O. S. K. O. P**  
 Kedden, április 23-án 5, 7 és 9 órákor Szerdán, április 24-én 5, 7 és 9 órákor

Jön! Jön! Jön! Willy Frits, Harry Haim, Lillian Harvey és Siegfried Arno

**A tenger.**  
**Jazz-énekes.**

**AZ Ő ÉDESANYAJEGYE.**  
 Pikáns francia vigjáték 7 felvonásban.

**BALKÁNBIOSKOP** Kedden, április 23-án 5, 7 és 9-kor

JÖN! JÖN! JÖN!  
 Tolstoj örökbecsű nagy műve:  
**AZ ÉLŐ HOLTTEST,**  
 továbbá: Turjansky rendezése, az igazi  
**VOLGA-VOLGA**

**RAMONA.**  
 DOLORES DEL RIÓ remeke,  
 6 felvonásban

Őn is meggyőződhetik róla, hogy a leg-  
 szebb és legerősebb harisnyák Makszim Stein-  
 nál kaphatók a legolcsóbb áron!

Az **En Ujságom** 6-10 éves gyer-  
 mekek képes irodalmi lapja. Szer-  
 keszti Gaál Mózes. Szébbnél-szebb  
 regények, mesék, versek, reneteg  
 játékok, kézügyesség, tréfa, pályázat,  
 rejtvenyek és szerkesztői üzenetek  
 tarkítják a lapot. Előfizetési ára ne-  
 gyedévre 25 dinár. Az előfizetők 15  
 dinár kedvezményes áron szerezhethet-  
 nek meg az **En Ujságom** Könyvel-  
 című regénysorozatot. Együttes elő-  
 fizetési ára negyedévre 40 dinár.  
 Mutatványszámot kívánatra ingyen  
 küld a kiadóhivatal, Budapest, An-  
 drássy ut 16.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon rokonoknak, barátok-  
 nak és ismerősöknek, akik szeretett  
 leányunk

**VERA**

elhalálása alkalmából részvétük-  
 kel, koszoru és virágadományokkal,  
 a temetésen való megjelenésükkel  
 mély fájdalomukat enyhíteni igye-  
 keztek, ezúton mondunk hálás kö-  
 szönetet.

Milos és Koszana Iljjević.

Zongorák, új és használtak raktá-  
 ron. Hangolások és javítások elfo-  
 gadtatnak **Lenhardt** hangszerésznél.

Felelős szerkesztő távol, a szerkesztésért felel  
**JUHÁSZ FERENC.**

**Nyilttör**

Ezen rovat alatt közlöttékért nem  
 vállal felelősséget a szerkesztőség

### Nyilvános köszönet.

Dr. Kleits János velikibecskereki  
 nőgyógyász-műtőorvos ur egy súlyos  
 természetű, komplikált vakbélműté-  
 tet hajtott végre feleségemen. Nagy  
 betegségeből felgyógyulva, el nem  
 mulasztható kötelességet teljesíték,  
 amikor dr. Kleits orvos urnak a  
 nagy nyilvánosság előtt legbenső-  
 ségebb köszönetet mondom a leg-  
 lelkiismeretesebben végrehajtott su-  
 lyos műtétért, a kezdetől — vé-  
 géig tapasztalt szakszerű kezelésért  
 és az anyagiak tekintetében tanusi-  
 tott belátásteli, humánus bánás-  
 módjáért. Mindezekért legyen dr.  
 Kleits ur soha el nem muló, benső-  
 séges hálaérzetemről feltétlenül  
 meggyőződve.

Velikibecskereken, 1929. évi áp-  
 rilis hó 22 én.

Féder Zsigmond.

**Eladó ház**

2 szoba, konyha, előszoba, kisebb sző-  
 lőkerttel. Vétel esetén beköltözhető.  
 Ugyanott egy 5 HP 220 voltos egyen-  
 áramú dinamó és egy 220 voltos  
 ventilátor motor eladó Bármikor  
 megtekinthető **INDY JÁNOS**-nál  
 III. küiker 282. Kórház háta mögött

Három kis 643

**ház kiadó,**  
 a Lehmann-telepen, május 1-re Min-  
 den háznak szoba, konyhája és 150  
 □-öt kertes van.

Felvilágosítást ad özv. **LEHMANN  
 MIHALYNE,** Gatoova ucca 12. szám.

**Figyelem Mezőgazdák!**

**Hagymaültetés!**

Kamatmentesen hiteltre  
 adjuk a dughagymát a  
 kész áru leszállításáig  
 és azt a mindenkori  
 napi áron vesszük át.  
 Sürgős megkeresések az

647

**„AGRONOMIA” címére intézendők.**

Tulajdonos:  
**GRAF JÁNOS és FIA, Velikibecskerek.**

**Szeplők**

eltüntetése, pattanások, sörörös, repe-  
 dezett és hámló arcok kezelése. A  
 legmodernebb krémek és arcvizek.  
 Díjtalan felvilágosítás és tanács.

**Paraffin Gyógy- és Kozmetikai Intézet**  
 Hajduk Veljkova ucca 14., a csendőrlaktanyával szemben,  
 Orvosi felügyelet. 8

Egy jólmenő 650

**női- és férfidivatszalon**  
 a belvárosban jutányos áron  
**eladó vagy bérbeadó,**  
 esetleg csak nődivatszalonnak.  
 Cím: a TORONTAL kiadóhivatalában.

**Irodának**

kiválóan alkalmas 652  
 helyiség a Buzatéren  
**K I A D Ó.**

Érdeklődni lehet: **Dr. MURGUNÁL,**  
 Miletićeva ucca 5. sz. alatt, I. emelet.

Keresünk azonnali belépésre

**irodakissasszonyt**  
 aki periekt német gépirónő és a  
 könyvelésben is némileg jártas.  
 Cím: „FIAT” garage, Kruszska ucca 27.  
 Jelentkezni kedden és szerdán 9 órától kezdve. 646

**S. A. Duse:**  
**Dr. Smirno**  
**naplója.**

Leo Carring, a híres svéd detektív  
 kalandjai. 30

— Hallgass! — ordítottam rá düh-  
 öngve. — Különben könnyen  
 odakerülsz, ahol most a szerencsét-  
 len Asta Dur fekszik!

— Örült! — dadogta Fabian, ki-  
 sietve a szobából.

Elkészültem a vegyvizsgálattal  
 s megállapítottam, hogy a golyóhoz  
 tapadt haeminkristályok a vér jelen-  
 létét bizonyítják. De mért állított fel  
 Leo Carring újabb elméleteket?

Valóban két golyóról van szó?  
 Elképzelhető ez? Ha az első az órát  
 találta volna s a második Asta Durt,  
 így még érthető lenne a dolog. De  
 megfordítva?

Nagy zajjal kitarult az ajtó s Asta  
 öreg cselédje szaladt be rajta.

— Az Istenért, mi történt? —  
 lihegte. — Felébresztik az embert  
 vasárnap kora hajnalban s minden  
 reggeli nélkül egy autóba gyömös-  
 szölik. Az egyik fickó még rám is  
 ijesztett, hogy valami történt a  
 kisasszonnyal. Hol van?

— Meghalt — szólalt meg a  
 felügyelő, aki Carringtonal együtt épp  
 akkor jött ki a folyosóra. — Meg-  
 gyilkolták.

Charlotte réveteg szemeivel mind-  
 egyikünkön végignézett s én való-  
 ban örültem e percben, hogy nincs  
 semmi közöm a gyilkossághoz.  
 Sanderson biztosította, hogyha pon-  
 tos felvilágosítást nyújt minden kér-  
 désére, a rendőrség rövidesen el-  
 csipheti a gyilkost.

— Ha tőlem függ a dolog, úgy  
 nem fog az a gazfickó sokáig  
 szabadon járni! — kiáltotta az  
 öregasszony.

— Az utóbbi időben ki járt  
 gyakrabban a házhoz? — kérdezte  
 a felügyelő. — A lakók valami finn  
 urról beszélnek, akinek Runestam a  
 neve.

— Runestam ur? Óh, az egy  
 nagyszerű ember — felelte Char-  
 lotte. — Agyonemészté magát, ha  
 megtudja ezt a szomorú hírt. Ha jól  
 emlékszem, feleségül is akarta venni  
 megboldogult urnómet.

— Tudja-e, hol lakik?

— Hogyne. Nagyon szép lakása  
 van a Riddergatán, azt hiszem a  
 27. szám alatt.

— Hiányzik a középső ujjja?

— Igen! — válaszolta Charlotte  
 meglepetve. — Hallottam is egyszer,  
 amint Dur kisasszonynak elmesélte,  
 hogy a vadászpuska elsült a kezé-  
 ben s levitte a balkeze ujját.

— Jó barátságban voltak egy-  
 mással?

— Na, az igazat megvallva, néha  
 civakodtak is, — de, Istenem, a  
 megboldogult Jónásommal én is  
 hányszor veszekedtem, tudniillik a  
 vőlegényem volt szegényke, míg  
 meg nem halt.

— Min veszekedtek? Pénzen?

— Valami papiroson kaptak össze  
 mindig — váltón, vagy hogy is hív-  
 ják... Runestam ur mindenáron  
 vissza akarta szerezni, de a kis-  
 asszony jól elcsukta előle.

— Hová?

— A hálószobában levő kis vas-  
 kazettába.

— Hol annak a kulcsa?

Vagy a fiókban, vagy a fali kulcs-

szekrényben, amelynek a kulcsát  
 viszont állandóan magánál hordta.

— Ez volt az?

— Igenis!

Sanderson felhívására mindnyájan  
 a hálószobába mentünk — Fabian  
 Bollst kivéve — s miután megke-  
 restük a faliszekrényben álló kul-  
 csot, kinyitottuk a vaskazettát.  
 Charlotte ijedten sikoltott fel.

— Szent Isten, micsoda rendet-  
 lenség! Összehányva minden, a  
 mikor a kisasszony mindig olyan  
 pedáns volt. Hát a kis ezüstdoboz  
 — hol van?

— Abban mi volt?

— Óh, én nem tudom, de a kis-  
 asszony mindig azt mondta, hogy  
 vagyont ér.

— Azt elhiszem — dörmögte  
 Carring, majd Sandersonhoz fordult,  
 aki a vaskazettában kutatott. — Ne  
 fáradjon, felügyelő ur! A váltó  
 egész bizonyosan az ezüstdobozban  
 volt!

— Mégis van itt valami, ami  
 szolgálatunkra lehet — szóló Sand-  
 erson, egy vörösbörkötésű köny-  
 vecskét húzva elő. — Ugy látszik:  
 napló lesz. Ahá, hallgassák csak!  
 Ezt két héttel ezelőtt írta: „Min-  
 denáron rá akar beszélni és csáb-  
 itó ajánlatokat tesz. De én meg-  
 esküdtem...”

— Mily rejtélyesen hangzik —  
 szóló Carring.

— Igen, nyolc nappal később  
 pedig a következőket írja: „Már  
 újra fenyegetőzni kezd, de én nem  
 ijedek meg tőle. Kezemben tartom  
 a tromfot s nem ugrok be min-  
 dennek. Ugató kutya nem harap. Ma  
 este újra eljön s én rá fogom erő-  
 szakolni feltételeimet...” Nos, gra-  
 tulálók, Carring ur, igaza van. Ez

az idegen, akire Asta céloz, csakis  
 Runestam lehet.

— Ki tudja? — felelte Carring.

— Több nincs a naplóban?

— Nem! Tegnapról is van még  
 itt valami: „Ma éjjel jön el utóljára.  
 Ha nem fogadja el feltételeimet,  
 hiába minden fáradsága.” Ahá, teg-  
 nap éjjel Bollst mérnök ur volt a  
 meghívott vendég, Hé, Bollst ur, nem  
 lenne szives beljebb fáradni? Hall-  
 gassa meg csak Asta Dur naplóját!

Fabian halálsápadtan akart tiltá-  
 kozni, de az öreg Charlotte dühös  
 szemeket meresztett rá: — Maga  
 volt! — kiáltotta. — Látszik is  
 rajta, milyen szörnyeteg! Bilincsel-  
 jék meg ezt a fickót!

— Csenedesebben, jó asszony —  
 szóló rá Carring. — Inkább azt  
 mondja meg nekünk: viselt-e urnője  
 ékszereket?

— Nem igen. Ha viselt is, zálogba  
 tette. Csak Runestam ur gyémánt-  
 gyűrűjét viselte állandóan.

— Balkeze kisujján, ugye?

— Igenis.

— Az ajándékozó visszavette  
 ajándékát — jegyezte meg Carring.

— Vagy ő, vagy másvalaki —  
 felelte a felügyelő, újra Charlotte  
 felé fordulva.

— Bántotta-e valaha Runestam  
 ur urnőjét?

— Dehogyan bántotta! Hisz olyan  
 szelíd volt, akár a bárány. Csak ha  
 egy pohárral többet ivott, akkor  
 dühösködött néha. Ha jól tudom,  
 nem is volt teljesen egészséges —  
 talán a szive volt rossz.

— Volt-e Dur kisasszonynak  
 más férfitárogatója Runestam Gott-  
 hardon kívül? A naplóban éjjeli  
 látogatásokról van szó.

(Folytatjuk.)